

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl Pasiūlymo priimti Tarybos direktyvą, iš dalies keičiančią Tarybos direktyvą 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos, siekiant kovoti su mokesčiniu sukčiavimu sudarant sandorius Bendrijos viduje ir Pasiūlymo priimti Tarybos reglamentą, iš dalies keičiantį Reglamentą (EB) Nr. 1798/2003, siekiant kovoti su mokesčiniu sukčiavimu sudarant sandorius Bendrijos viduje

COM(2008) 147 galutinis – 2008/0058 (CNS) 2008/0059 (CNS)

(2009/C 100/28)

Taryba, vadovaudamasi Europos bendrijos steigimo sutarties 93 straipsniu, 2008 m. balandžio 3 d. nusprendė pasikonsultuoti su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu dėl

Pasiūlymo priimti Tarybos direktyvą, iš dalies keičiančią Tarybos direktyvą 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos, siekiant kovoti su mokesčiniu sukčiavimu sudarant sandorius Bendrijos viduje ir

Pasiūlymo priimti Tarybos reglamentą, iš dalies keičiantį Reglamentą (EB) Nr. 1798/2003, siekiant kovoti su mokesčiniu sukčiavimu sudarant sandorius Bendrijos viduje

Ekonominės ir pinigų sąjungos, ekonominės ir socialinės sanglaudos skyrius, kuris buvo atsakingas už Komiteto darbo šiuo klausimu organizavimą, 2008 m. spalio 2 d. priėmė savo nuomonę. Pranešėjas Valerio SALVATORE.

448-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2008 m. spalio 21, 22 ir 23 d. (2008 m. spalio 22 d. posėdis), Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas priėmė šią nuomonę 114 narių balsavus už, 1 – prieš ir 1 susilaikius.

1. Išvados ir rekomendacijos

1.1. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas pritaria pasiūlymui priimti Tarybos direktyvą dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos keitimo siekiant kovoti su mokesčiniu sukčiavimu sudarant sandorius Bendrijos viduje ir susijusį pasiūlymą priimti Tarybos reglamentą, iš dalies keičiantį Reglamentą (EB) Nr. 1798/2003.

1.2. Siūlomi pakeitimai atitinka augantį supaprastinimo, efektyvumo ir veiksmingumo poreikį ir užtikrina aiškesnę administracinių procedūrų supaprastinimo priemonių ir valstybių narių gebėjimo kovoti su sukčiavimu reiškiniu Bendrijos viduje ir jį sustabdyti sąsają.

2. Įžanga

2.1. Pasiūlymas iš dalies pakeisti direktyvą ir susijęs pasiūlymas iš dalies pakeisti reglamentą, yra ilgai trukusių Bendrijos institucijų diskusijų rezultatas. Pasiūlyme aiškiai apibrėžiamas tikslas suteikti atitinkamoms institucijoms veiksmingas ir privalomas priemones, kuriomis būtų pašalintas ar bent jau sustabdytas sukčiavimas, kuriuo dažnai siekiama iškreipti sklandžiai veikiančią vidaus rinką.

2.2. Svarstant šį klausimą reikėtų priminti, kad Bendrijoje su sukčiavimu susiję pažeidimai yra įvairūs ir su jais susiduriama daugelyje veiklos sričių: alkoholio ir tabako gaminių padirbinėjimas bei kontrabanda, sukčiavimas tiesioginių mokesčių srityje ir dažniausiai pasitaikantis pažeidimas – vengimas mokėti pridėtinės vertės mokesčių (PVM).

2.3. Ypatingas dėmesys buvo skiriamas vengimui mokėti PVM. Šio proceso pagrindas – noras išsamiai persvarstyti šiuo metu galiojančią Bendrijos vidaus prekybos PVM sistemą, kuriai, laikantis vienodų sąlygų taikymo tiek nacionalinėms, tiek iš kitų valstybių narių įvežamoms prekėms principo, būdinga tai, kad prekė apmokestinama priimančioje valstybėje, t. y. toje valstybėje narėje, kurioje pirkejas įregistruotas PVM mokėtoju.

2.4. Pastarasis principas, kuriuo vadovaujantis pereinamuoju laikotarpiu faktiškai reguliuojama Bendrijos prekyba, viena vertus, sudarė sąlygas prekiauti neapmokestinant prekių, taigi ir joms laisvai judėti Bendrijoje, kita vertus, labai pakenkė Europos bendrijos finansiniams interesams. Pakanka kaip pavyzdį paminėti vadinamąjį „karuselinių sukčiavimą“ Bendrijos viduje, mechanizmą, kuris buvo aiškiai ir išsamiai apibūdintas 2006 m. Komisijos komunikate Tarybai, Europos Parlamentui ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui dėl būtinybės kurti suderintą kovos su mokesčiniu sukčiavimu gerinimo strategiją⁽¹⁾. Dokumente pateikiamas „karuselinio sukčiavimo“ apibrėžimas: „Yra išskirtinė sukčiavimo forma, vadinamasis „karuselinis sukčiavimas“, kai sukčiaujama dažniausiai naudojant operacijų valstybėje narėje (kai reikalaujama PVM) ir operacijų Bendrijos viduje (kai iš susitariančiųjų šalių nereikalaujama PVM) derinį“.

2.5. EESRK jau ne kartą nagrinėjo minėtą klausimą ir pateikė naudingos informacijos, kuri buvo atidžiai įvertinta rengiant šią nuomonę⁽²⁾.

⁽¹⁾ COM(2006) 254 galutinis.

⁽²⁾ EESRK nuomonės dėl Pasiūlymo priimti Tarybos direktyvą dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (nauja redakcija), OL C 74, 2005 3 23, p. 21 ir dėl Komisijos komunikato Tarybai, Europos Parlamentui ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui dėl būtinybės kurti suderintą kovos su mokesčiniu sukčiavimu gerinimo strategiją, OL C 161, 2007 7 13, p. 8.

3. Bendrosios pastabos

3.1. Atsižvelgiant į aiškią būtinybę kovoti su šiuo jau paplitusiu reiškiniu, kuris vertinamas nuo 2 iki 2,5 proc. Bendrijos bendro vidaus produkto (BVP), Tarybos pasiūlyme priimti direktyvą, iš dalies keičiančią Direktyvą 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos, siekiant kovoti su mokesčiniu sukčiavimu sudarant sandorius Bendrijos viduje ir pasiūlyme priimti Tarybos reglamentą, iš dalies keičiantį Reglamentą (EB) Nr. 1798/2003, siekiant kovoti su mokesčiniu sukčiavimu sudarant sandorius Bendrijos viduje, pritariama norui, kuris buvo pareikštas ankstesniame išsamiaje Komisijos komunikate Tarybai dėl kai kurių pagrindinių aspektų nustatant ES kovos su sukčiavimu PVM srityje strategiją⁽¹⁾ ir aiškiai nurodoma, kokias konkrečias priemones reikėtų patvirtinti.

3.2. Toks požiūris reiškiamas jau pirmiau minėtame komunikate, kuriame pabrėžiama, kad „nepaisant Komisijos įsipareigojimo užbaigti galimo PVM sistemos keitimo analizę, ji nemato kliūčių tuo pat metu tęsti diskusijas dėl vadinamųjų įprastinių priemonių. Bet kuriuo atveju mokesčių administracijoms reikia suteikti modernesnių ir veiksmingesnių kovos su mokesčiniu sukčiavimu priemonių neatsižvelgiant į tai, kokie sprendimai bus priimti dėl platesnio masto priemonių“.

3.3. Iš tiesų, nors ir nuspręsta atidėti vidutinės trukmės laikotarpiui pasiūlymą iš esmės keisti PVM sistemą, įskaitant ketinimą radikaliai keisti PVM mokesčio rinkimo mechanizmą, EESRK palankiai vertina Tarybos iniciatyvą, kuria siekiama į PVM srityje galiojančius teisės aktus įtraukti nors ir ne tokias drąsias, tačiau veiksmingas priemones.

3.4. EESRK pritaria siūlomiems pakeitimams. Apžvelgdamas konkrečius direktyvos dėl PVM pakeitimus, Komitetas pastebi, kad atliekant pakeitimus atsižvelgta į reikalavimą siekti supaprastinimo ir veiksmingumo, t. y. aspektus, kurie taip pat iškilo vykstant minėto pasiūlymo parengiamajam darbiui. Komiteto nuomone, pasiūlyme užtikrinama aiškesnė administracinių procedūrų supaprastinimo priemonių ir valstybių narių gebėjimo kovoti su tarptautiniu sukčiavimu reiškiniu ir jį sustabdyti sąsaja.

3.5. Kitaip tariant, kartu su pasiūlymu priimti direktyvą pateiktame aiškinamajame memorandume išreikštu siekiu sumažinti laikotarpį „nuo sandorio sudarymo iki informacijos pateikimo valstybei narei“, t. y. iki vieno mėnesio sutrumpinti sandorių Bendrijos viduje deklaravimo sumuojančiose ataskaitose laikotarpį, ir pasiūlymu iki vieno mėnesio sutrumpinti trijų mėnesių terminą pasidalyti šia informacija tarp valstybių narių teisiškai įgyvendinamas ketinimas išvengti neproporcingai didelės biurokratinės naštos. Tačiau kartu valstybių narių mokesčių administracijos turi užtikrinti tinkamą kontrolę ir rizikos valdymą kovodamos su sukčiavimu Bendrijoje.

3.6. Aiškių taisyklių, administracinių prievolių supaprastinimo bei geresnio administracinio bendradarbiavimo buvo siekiama ir kitomis nuostatomis, iš dalies keičiančiomis Tarybos direktyvą 2006/112/EB.

3.7. Kaip vieną tokių nuostatų, be tos nuostatos dėl dažniau pateikiamos informacijos, būtų galima paminėti pasiūlymą renkant kovai su sukčiavimu skirtą informaciją rinkti ir duomenis apie Bendrijos viduje vykstantį prekių ir paslaugų įsigijimą iš kitoje valstybėje narėje įsikūrusio paslaugų teikėjo, už kurias prekę ar paslaugas įsigyjantis asmuo turi sumokėti PVM. Tas pats pasakytina ir apie nuostatą, kad pirkėjai ir paslaugas įsigyjantys asmenys, vykstantys sandorius už daugiau nei 200 000 eurų, privalės PVM deklaracijas teikti kas mėnesį. Paminėtinas ir pakeitimas, skirtas suderinti prievolės apskaičiuoti PVM už paslaugas taisykles, kad būtų užtikrinta, jog pardavėjas ir pirkėjas sandorius deklaruotų per tą patį laikotarpį.

3.8. Komitetas mano, kad pastarosios reglamentuojančios nuostatos geriau nei kitos perteikia direktyvos pakeitimų prasmę ir padeda rasti pusiausvyrą tarp poreikio nustatyti papildomas prievoles, priešasčių sumažinti administracines išlaidas (tai palies tik nedidelę dalį įmonių) ir mokesčių administracijų papildomos informacijos teikimo.

3.9. Kitaip tariant, dažniau perduodant duomenis apie prekybą didėtų mokesčių administracijų gebėjimas valdyti daugiau informacijos, o tai savo ruožtu sudarytų sąlygas veiksmingesniems bendradarbiavimo mechanizms.

4. Konkrečios pastabos

4.1. EESRK pritaria 250 straipsnio 2 dalies pakeitimui, pagal kurį įmonėms leidžiama pateikti PVM deklaracijas elektroninėmis priemonėmis. Ši nuostata sudaro sąlygas ne tik sumažinti klaidų pateikiamose deklaracijose skaičių, bet ir įmonių bei mokesčių administracijų išlaidas.

4.2. Komitetas pritaria leidžiančiai nukrypti nuostatai, taikomai įmonėms, kurioms pakeistos nuostatos taikomos tik retkarčiais ar išskirtiniais atvejais.

4.3. EESRK taip pat palankiai vertina 251 straipsnio naują f punktą, kuriuo numatoma PVM deklaracijose pateikti duomenis ne tik apie įsigytas prekes bet ir apie paslaugas. Juo siekiama veiksmingiau įvertinti pateikiamą informaciją ir padėti užkirsti kelią vengimui mokėti mokesčius paslaugų teikimo srityje.

⁽¹⁾ COM(2007) 758 galutinis.

4.4. Nors mokestinio laikotarpio sumažinimas iki vieno mėnesio negali būti laikomas visiškai atgrasančia priemone, vis dėlto tai yra didelė pažanga siekiant suderinti ir suvienodinti prievolės apskaičiuoti PVM už paslaugas taisykles, leisianti tinkamai palyginti pirkėjo ir pardavėjo pateiktą informaciją.

4.5. Šių PVM deklaracijų pateikimo taisyklių išdava – naujas sumuojančių ataskaitų pateikimo grafikas.

4.6. Ne mažiau svarbi ir atitinkama nuostata, leidžianti tokius duomenis pateikti elektroninėmis priemonėmis.

4.7. Komitetas mano, kad reikalavimas pateikti nacionalinių nuostatų, perkeliančių direktyvą, tekstus bei tų nuostatų ir šios direktyvos atitikmenų lentelę yra naudingas, kadangi šia iniciatyva (iš dalies dėl būsimų pakeitimų) akivaizdžiai siekiama išsamiau patikrinti labai įvairią informaciją, kurią šiuo metu įmonės pateikia mokesčių administracijoms.

4.8. Galiausiai reikėtų pabrėžti, kad iš dalies keičiant pirmiau minėtą direktyvą būtina keisti ir susijusį reglamentą.

Bruselis, 2008 m. spalio 22 d.

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto
pirmininkas
Mario SEPI
